

HIỆP HỘI DU LỊCH VIỆT NAM

**BỘ TIÊU CHÍ CÔNG NHẬN
DOANH NGHIỆP DU LỊCH KHÔNG
RÁC THẢI NHỰA**

**DOANH NGHIỆP
LŨ HÀNH**

LỜI NÓI ĐẦU

Ngành du lịch hiện đang phải gánh chịu hậu quả của ô nhiễm rác thải nhựa. Chất thải nhựa làm giảm sức hấp dẫn của điểm đến về mặt thị giác, góp phần gây ô nhiễm đất và nước, ảnh hưởng đến động vật hoang dã và sức khỏe con người một cách tiêu cực, dần dần đến mất đa dạng sinh học.

Bộ tiêu chí này được thực hiện dựa trên kết quả nghiên cứu của Dự án Giảm thiểu rác thải nhựa trong lĩnh vực du lịch Việt Nam mã số VNM/SGP/OP6/Y8/CORE/PLA/2022/01 do UNDP tài trợ; căn cứ vào các văn bản hướng dẫn của Chính phủ (Luật Bảo vệ môi trường, Luật Du lịch, các Nghị định, thông tư hướng dẫn...), tham khảo tài liệu của tổ chức quốc tế (GSTC, ISO, PATA, POI, IUCN, UNEP, WTTC, WB...) và các bộ tiêu chí liên quan của quốc gia (Nhãn du lịch bền vững Bông sen Xanh), của một số cơ quan, doanh nghiệp tại các địa phương (Quảng Nam, Hội An....). Bộ tiêu chí được thực hiện dựa trên sự nghiên cứu và tư vấn từ nhóm chuyên gia đến từ Viện Chiến Lược Chính Sách Tài Nguyên & Môi Trường (ISPORE) và Viện Nghiên cứu Phát triển Du lịch (ITDR).

Bộ tiêu chí là tài liệu do Hiệp hội Du lịch Việt Nam (VITA) thực hiện nhằm hướng dẫn các doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ du lịch, điểm đến du lịch tự nguyện tham gia trong việc giảm thiểu rác thải nhựa. Các doanh nghiệp, điểm đến áp dụng bộ tiêu chí hướng tới kinh doanh du lịch hiệu quả, bền vững, có trách nhiệm với môi trường và xã hội, góp phần tích cực vào việc thực hiện Kế hoạch hành động quốc gia về quản lý rác thải nhựa đại dương đến năm 2030 của Thủ tướng Chính phủ. Việc tham gia giảm thiểu rác thải nhựa sẽ đem lại cho doanh nghiệp, điểm đến nhiều lợi ích như tiết kiệm chi phí hoạt động, tiếp cận với thị trường khách du lịch có nhận thức tích cực về bảo vệ môi trường, tiếp cận các tổ chức quốc tế có uy tín, định vị thương hiệu doanh nghiệp trên thị trường quốc tế./.

MỤC TIÊU:

Hướng dẫn các doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ du lịch, điểm đến du lịch quản lý, thực hành giảm thiểu và tiến đến loại bỏ việc sử dụng sản phẩm nhựa dùng một lần; giảm thiểu sử dụng các sản phẩm làm từ nhựa. Từ đó, giảm thiểu việc phát thải nhựa ra môi trường.

Là bộ công cụ giúp cho Hiệp hội Du lịch Việt Nam và các cơ quan liên quan theo dõi, đánh giá và công nhận doanh nghiệp du lịch không rác thải nhựa.

PHẠM VI ÁP DỤNG:

Bộ tiêu chí được áp dụng cho các doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ du lịch bao gồm: Cơ sở lưu trú du lịch (khách sạn, khu nghỉ dưỡng), Nhà hàng, Doanh nghiệp lữ hành và các Điểm đến du lịch (điểm tham quan du lịch).

PHƯƠNG PHÁP TÍNH ĐIỂM VÀ ĐÁNH GIÁ:

Hệ thống tính điểm của bộ tiêu chí giúp các doanh nghiệp, điểm đến đánh giá hiệu quả của các giải pháp giảm thiểu Rác thải nhựa của họ, xác định điểm mạnh và điểm yếu, và ưu tiên các lĩnh vực cần cải thiện trong nỗ lực giảm ô nhiễm nhựa của mình. Điểm cao hơn thể hiện cam kết mạnh mẽ và triển khai các thực hành bền vững.

1. Bộ tiêu chí này bao gồm 2 phần: Phần I – Các tiêu chí chung áp dụng với tất cả các loại doanh nghiệp, điểm đến du lịch được đề cập ở phần Phạm vi; Phần II – Các tiêu chí riêng áp dụng cho từng loại doanh nghiệp, điểm đến du lịch. Đơn vị thuộc đối tượng nào sẽ sử dụng tiêu chí riêng theo lĩnh vực đó.
2. Đơn vị phải thực hiện đánh giá tất cả các tiêu chí chung ở Phần I và các tiêu chí riêng theo lĩnh vực của mình ở Phần II.
3. Chấm điểm “Có” và “Không” cho mỗi tiêu chí, trong đó “Có” (là đã thực hiện theo yêu cầu của tiêu chí) và được tính là 1 điểm và “Không” (chưa thực hiện hoặc chỉ thực hiện được 1 phần theo yêu cầu của tiêu chí) và được tính là 0 điểm.
4. Xếp loại tính điểm:
 - a. Xếp loại “Đạt”: với cơ sở đạt tối thiểu 60% “Có” cho mỗi mục tại các phần.
 - b. Xếp loại “Không đạt”: với cơ sở không đạt đủ 60% “Có” cho mỗi mục tại các phần.
 - c. Công nhận doanh nghiệp/điểm đến du lịch KHÔNG RÁC THẢI NHỰA khi cơ sở đạt tổng điểm lớn hơn hoặc bằng 60% số điểm “Đạt”.
5. Doanh nghiệp, điểm đến thực hiện tự đánh giá:
 - a. Thành lập tổ kiểm tra, đánh giá
 - b. Hướng dẫn các bộ phận tự đánh giá qua App
 - c. Áp dụng bộ tiêu chí để đánh giá, chấm điểm tại các khu vực kiểm tra
 - d. Lập báo cáo đánh giá, kết luận, kiến nghị kế hoạch thay đổi, nâng cao hiệu quả giảm thiểu RTN.
6. Doanh nghiệp, điểm đến du lịch gửi đề nghị thẩm định, nộp hồ sơ (phiếu yêu cầu thẩm định, báo cáo tự đánh giá, các minh chứng kèm theo, văn bản liên quan...) về Hiệp hội Du lịch Việt Nam.
7. Hiệp hội Du lịch Việt Nam phối hợp Hiệp hội Du lịch địa phương tổ chức thẩm định, đánh giá và công nhận:
 - a. Cơ quan thẩm định nhận hồ sơ, báo cáo tự đánh giá, trả lời doanh nghiệp, điểm đến du lịch trong 7 ngày làm việc kể từ khi nhận được hồ sơ.

- b. Hiệp hội Du lịch Việt Nam thành lập tổ thẩm định (gồm các thành viên đại diện cho HHDL địa phương, các chuyên gia trong các lĩnh vực liên quan) thực hiện đánh giá độc lập, áp dụng Bộ tiêu chí.
- c. Tổ thẩm định thực hiện xác minh các tài liệu, minh chứng, tổ chức điều tra, khảo sát bổ sung (nếu cần).
- d. Tổ thẩm định thực hiện đánh giá, xếp mức, tổng hợp điểm.
- e. Tổ thẩm định lập báo cáo đánh giá, kết luận, kiến nghị đối với doanh nghiệp, điểm đến du lịch về các nội dung cần điều chỉnh.
- f. Hiệp hội Du lịch Việt Nam ra quyết định và cấp Giấy chứng nhận cho doanh nghiệp/ điểm đến du lịch đủ điều kiện đã quy định tại điểm 3 của Bộ tiêu chí.
- g. Chứng nhận giá trị trong vòng 3 năm kể từ ngày cấp và sẽ được tái thẩm định khi có yêu cầu từ cơ sở.

A. PHẦN I - CÁC TIÊU CHÍ CHUNG

Nguồn phát sinh RTN	Đối tượng	Tiêu chí	Minh chứng	Điểm
A.1. Từ doanh nghiệp, điểm đến du lịch	A.1.1. Chính sách của doanh nghiệp, điểm đến du lịch	A.1.1.1. Đơn vị có kế hoạch và lộ trình giảm thiểu rác thải nhựa	Quyết định do Ban giám đốc phê duyệt kế hoạch; Kế hoạch và lộ trình cụ thể được duyệt	☐ Có ☐ Không
		A.1.1.2. Có định hướng tập huấn và hướng dẫn thực hành giảm thiểu RTN tại cơ sở cho toàn thể nhân viên	Kế hoạch tập huấn và Bảng hướng dẫn được duyệt và đã công bố trong 1 năm	☐ Có ☐ Không
		A.1.1.3. Có quy định hạn chế sử dụng các sản phẩm được làm nhựa sử dụng 1 lần cho các hoạt động của cơ sở	Quy định được phê duyệt và ban hành áp dụng	☐ Có ☐ Không
		A.1.1.4. Có quy định chung về giảm thiểu RTN, phân loại rác, tái chế, tái sử dụng đối với các khu vực công cộng và khu vực văn phòng	Quy định được phê duyệt và ban hành áp dụng	☐ Có ☐ Không
		A.1.1.5. Có chính sách ưu tiên lựa chọn nhà cung cấp có giải pháp hạn chế sử dụng nhựa dùng 1 lần	Quy định được phê duyệt và ban hành áp dụng Danh sách nhà cung cấp được	☐ Có ☐ Không

Nguồn phát sinh RTN	Đối tượng	Tiêu chí	Minh chứng	Điểm
			ưu tiên lựa chọn	
	A.1.2. Triển khai chính sách	<p>A.1.2.1. Đơn vị có một tổ chức/cá nhân chịu trách nhiệm thực hiện chính sách giảm thiểu rác thải nhựa của cơ sở</p> <p>A.1.2.2. Có nguồn phân bổ kinh phí và tính toán chi phí đối với việc thực hiện thay thế các sản phẩm làm tự nhựa dùng một lần của cơ sở</p> <p>A.1.2.3. Giám sát các đối tượng liên quan thực hiện giảm thiểu RTN theo hướng dẫn</p> <p>A.1.2.4. Thực hiện khen thưởng và xử lý vi phạm đối với nhân viên/bộ phận trong kế hoạch giảm thiểu RTN của cơ sở</p> <p>A.1.2.5. Xây dựng quy trình vận hành theo tiêu chuẩn của cơ sở có tích hợp yêu cầu về thực hiện giảm thiểu RTN đối với nhân viên</p> <p>A.1.2.6. Tham gia các chương trình giảm thiểu rác thải nhựa tại Việt Nam và trên thế giới</p>	<p>Văn bản chính thức giao nhiệm vụ cho tổ chức/cá nhân</p> <p>Quyết toán đối với các khoản chi liên quan</p> <p>Kế hoạch giám sát thực hiện và ghi chép kết quả trong vòng 1 năm</p> <p>Quy chế Quyết định khen thưởng, xử lý</p> <p>Quy trình được duyệt</p> <p>Chứng nhận tham gia còn hiệu lực</p>	☐ Có ☐ Không
	A.2. Từ nhà cung cấp	<p>A.2.1. Yêu cầu đối với nhà cung cấp</p> <p>A.2.1.1. Yêu cầu nhà cung cấp thông tin về nguồn gốc bao bì đóng gói và cam kết thực hiện khi ký kết hợp đồng cung cấp</p> <p>A.2.1.2. Yêu cầu nhà cung cấp thay thế túi đựng sản phẩm bằng túi giấy hoặc túi vải hoặc đựng bằng chất liệu có thể dùng nhiều lần</p>	<p>Sổ tay quy định đối với nhà cung cấp; Hợp đồng, thỏa thuận</p> <p>Sổ tay quy định đối với nhà cung cấp; Hợp đồng, thỏa thuận</p>	☐ Có ☐ Không

Nguồn phát sinh RTN	Đối tượng	Tiêu chí	Minh chứng	Điểm
		A.2.1.3. Ghi chép các sản phẩm có bao bì nhựa không thể thay thế để có báo cáo đánh giá nhà cung cấp	Sổ tay quy định đối với nhà cung cấp; Sổ ghi chép	☐ Có ☐ Không
		A.2.1.4. Yêu cầu cung cấp thông tin về nguồn gốc báo bì đống gói và cam kết thực hiện trong hợp đồng.	Sổ tay quy định đối với nhà cung cấp; Hợp đồng, thỏa thuận	☐ Có ☐ Không
		A.2.1.5. Hướng dẫn giao nhận hàng theo quy trình giảm thiểu RTN	Sổ tay quy định đối với nhà cung cấp	☐ Có ☐ Không
A.2.2. Hợp tác hỗ trợ nhà cung cấp		A.2.2.1. Chia sẻ thông tin, kinh nghiệm, thực hành tốt về giảm thiểu RTN	Hình ảnh minh chứng việc chia sẻ thông tin	☐ Có ☐ Không
		A.2.2.2. Tìm và giới thiệu nguồn tại địa phương, chuỗi cung ứng ngắn hỗ trợ thực hiện giải pháp giảm thiểu RTN	Hình ảnh minh chứng việc chia sẻ thông tin	☐ Có ☐ Không

B. PHẦN II - CÁC TIÊU CHÍ RIÊNG

B.3. DOANH NGHIỆP LŨ HÀNH

Nguồn	Đối tượng	Tiêu chí	Minh chứng	Điểm
B.3.1 Tại cơ sở	B.3.1.1. Khu vực văn phòng công ty	B.3.1.1.1 Sử dụng các thiết bị, văn phòng phẩm, dụng cụ bằng chất liệu thân thiện với môi trường hoặc có thể tái sử dụng	Hình ảnh/số liệu thống kê/Báo cáo/sổ ghi chép/Poster/hợp đồng	☐ Có ☐ Không
		B.3.1.1.2 Có biện pháp giảm thiểu việc sử dụng dụng cụ (đồ đựng, chai, cốc, thìa, dĩa, dao, túi nilon...) sử dụng một lần	Thông báo/Quy định/ Sổ ghi chép/ hình ảnh/ Số liệu	☐ Có ☐ Không
		B.3.1.1.3 Có biện pháp khuyến khích tái sử dụng các vật dụng làm từ nhựa đối với các sự kiện của công ty	Kế hoạch/Hình ảnh/Số liệu thống kê/ hợp đồng (quy định về sản phẩm, chất liệu sử dụng)/ biên bản	☐ Có ☐ Không
		B.3.1.1.4 Có các thông điệp về rác thải nhựa được đặt ở các khu công cộng, nhà vệ sinh...	Thông điệp nhắc nhở tại các khu vực/Thông báo/ Sổ ghi chép/Hình ảnh	☐ Có ☐ Không
		B.3.1.1.5 Mỗi nhân viên trong công ty tự thực hành giảm thiểu rác thải nhựa	Ghi chép/Hình ảnh	☐ Có ☐ Không
		B.3.1.1.6 Bố trí khu vực phân loại rác thải tại khu vực hành chính, văn phòng.	Hình ảnh / ghi chép/ số liệu thống kê	☐ Có ☐ Không
		B.3.1.1.7 Thường xuyên thu gom, xử lý theo từng ngày.	Thống kê theo ngày/Hình ảnh/ số liệu ghi chép	☐ Có ☐ Không
	B.3.1.2. Tại bộ phận phát triển sản phẩm du lịch	B.3.1.2.1 Đưa các ý tưởng mới, sáng kiến giảm thiểu rác thải nhựa vào các tour du lịch, lịch trình tham quan của khách du lịch.	Báo cáo các phòng chuyên môn/ý tưởng lồng ghép trong sản phẩm du lịch đặc thù, kết hợp/ văn bản hợp tác/ chương trình	☐ Có ☐ Không

		giao lưu trao đổi/ thư mời/Poster/ hợp đồng/đánh giá của khách/	
	B.3.1.2.2 Kết nối với các chương trình giảm thiểu rác thải nhựa tại điểm đến nhằm tạo ra trải nghiệm mới cho khách du lịch	Báo cáo các phòng chuyên môn/ý tưởng lồng ghép trong sản phẩm du lịch đặc thù, kết hợp/ văn bản hợp tác/ chương trình giao lưu trao đổi/ thư mời/Poster/ hợp đồng/ý kiến của khách/	☐ Có ☐ Không
	B.3.1.2.3 Sử dụng chai nước được làm bằng các chất liệu thân thiện với môi trường trong các tour du lịch	Báo cáo các phòng chuyên môn/ý tưởng lồng ghép trong sản phẩm du lịch đặc thù, kết hợp/ văn bản hợp tác/ chương trình giao lưu trao đổi/Nhật ký hướng dẫn viên/Hợp đồng	☐ Có ☐ Không
	B.3.1.2.4 Bố trí đặt bình nước lớn trên xe hoặc tại điểm đón khách của công ty để khách có thể bổ sung nước uống trong tour	Hợp đồng với nhà cung cấp/ Nhật ký Hướng dẫn viên/ đánh giá của khác/Hình ảnh	☐ Có ☐ Không
	B.3.1.2.5 Thay thế việc sử dụng giấy ướt trong tour bằng những hình thức khác	Hợp đồng với nhà cung cấp/ Nhật ký hướng dẫn viên/ đánh giá của khách	☐ Có ☐ Không
	B.3.1.2.6 Cung cấp đồ đựng hoặc đồ gói bọc thức ăn có chất liệu thân thiện với môi trường trong các tour du lịch	Hợp đồng với nhà cung cấp/ Nhật ký hướng dẫn viên/ đánh giá của khách	☐ Có ☐ Không

B.3.2. Tour du lịch	B.3.2.1. Đối với khách du lịch	<p>B.3.2.1.1. Đưa ra những lựa chọn có trách nhiệm và nâng cao nhận thức trong việc giảm thiểu đóng gói và tạo ra rác thải nhựa cho khách du lịch.</p>	Hình ảnh/số liệu thống kê/Báo cáo /Poster/ hợp đồng/ báo cáo hướng dẫn viên/ nhận xét của khách/ thông tin phản hồi của đối tác	☐ Có ☐ Không
		<p>B.3.2.1.2. Chủ động thông tin cho khách về cam kết của công ty trong việc giảm thiểu rác thải nhựa</p>	Nhật ký hướng dẫn viên/Cam kết/quy định của công ty/hình ảnh/ giới thiệu trên các ấn phẩm/ quà tặng phát cho khách	☐ Có ☐ Không
		<p>B.3.2.1.3 Quảng bá hình thức đi du lịch không rác thải nhựa trên nhiều phương tiện truyền thông</p>	Thông điệp trên các phương tiện truyền thông/tờ hướng dẫn/ấn phẩm quảng cáo/quà tặng/bản đồ...	☐ Có ☐ Không
		<p>B.3.2.1.4 Có hình thức khuyến khích khách du lịch tham gia vào hoạt động nói “không” với rác thải nhựa (hoạt động có thưởng, giảm giá...)</p>	Nhật ký hướng dẫn viên/đánh giá của khách/ ấn phẩm/thông điệp quảng bá của công ty	☐ Có ☐ Không
		<p>B.3.2.1.5 Sử dụng túi vải để khách du lịch mua sắm thay vì sử dụng túi nilon.</p>	Số liệu thống kê/Hình ảnh/biên bản bàn giao phòng điều hành	☐ Có ☐ Không
	B.3.2.2. Phối hợp hỗ trợ điểm đến du lịch	<p>B.3.2.2.1 Có hình thức hỗ trợ các bên tham gia tại điểm đến nhận thức rõ ràng về vấn đề giảm thiểu rác thải nhựa.</p>	Biên bản họp/hợp đồng/các hình ảnh truyền thông/thông điệp quảng bá/biên bản hợp tác	☐ Có ☐ Không
		<p>B.3.2.2.2 Tổ chức và tham gia vào các hoạt động thu dọn rác thải nhựa, hành động vì môi trường...</p>	Lịch trình tour/nhật ký hướng dẫn viên/nhận xét	☐ Có ☐ Không

	tại điểm đến phù hợp với khả năng và phạm vi hoạt động của công ty.	của khách/hình ảnh/bài báo/	
	B.3.2.2.3 Quảng bá về hoạt động giảm thiểu rác thải nhựa tại điểm đến mà công ty đang thực hiện trên các phương tiện truyền thông của công ty	Hình ảnh/thông điệp/ý kiến bình luận trên các phương tiện truyền thông	☐ Có ☐ Không
	B.3.2.2.4 Tham gia ủng hộ các quỹ nghiên cứu hoặc các dự án giảm thiểu rác thải nhựa tại điểm đến phù hợp với năng lực và phạm vi hoạt động của công ty	Báo cáo/sáng kiến/ đề xuất/tên quỹ/số liệu thống kê/chứng nhận	☐ Có ☐ Không
B.3.2.3. Đối với Hướng dẫn viên	<p>B.3.2.3.1 Thực hiện các hoạt động tăng cường nhận thức của khách du lịch về nói “không” với rác thải nhựa trong tour</p> <p>B.3.2.3.2 Giới thiệu thông tin về dịch vụ du lịch nói không với rác thải nhựa và giải pháp sáng kiến với rác thải nhựa</p> <p>B.3.2.3.3 Không sử dụng đồ nhựa dùng một lần trong quá trình du lịch (Ống hút, chai, bát, đĩa, dĩa, thìa...) trong tour</p> <p>B.3.2.3.4 Tư vấn cho cơ sở dịch vụ du lịch cung cấp trạm nước uống để bổ sung miễn phí cho khách du lịch</p>	<p>Hình ảnh/hợp đồng/cam kết/hướng dẫn/số liệu thống kê/Báo cáo/Poster/chứng nhận/Giấy khen/nhận xét, đánh giá của khách/ thông tin phản hồi của đối tác</p> <p>Hình ảnh/hợp đồng/cam kết/hướng dẫn/thông điệp</p> <p>Hình ảnh/hợp đồng/cam kết/hướng dẫn/nhận xét của khách</p> <p>Hình ảnh/hợp đồng/cam kết/hướng dẫn/số liệu thống kê/Báo cáo/Poster/chứng nhận/Giấy khen/nhận xét, đánh giá của khách/ thông tin</p>	☐ Có ☐ Không

		phản hồi của đối tác	
B.3.2.3.5 Khuyến khích khách du lịch sử dụng túi của mình để mua sắm, hạn chế sử dụng túi nilon.	Hình ảnh/hợp đồng/cam kết/hướng dẫn/thông điệp	☐ Có ☐ Không	
B.3.2.3.6 Làm gương và truyền cảm hứng cho khách du lịch trong việc thực hiện các hoạt động giảm thiểu rác thải nhựa	Hình ảnh/hợp đồng/cam kết/hướng dẫn/thông điệp/nhận xét của khách/nhận xét của nhà cung cấp	☐ Có ☐ Không	

VITA